

Komunističtí generálové by rychle utekli

„Co byste dělal, kdybyste přijel se svými tanky k hlavnímu štábu?“ zeptal se předseda senátu Státního soudu **dr. Jaroslav Novák kapitána Karla Sabely z protistátní skupiny Praha–Žatec. Obžalovaný odpověděl: „Střílel bych, proto jsem také chtěl přijet v tanku. Při prvním výstřelu by se tihle všichni hned podělali...“ A otočil se ke komunistickým generálům v obecenstvu. Ti se okamžitě zvedli k odchodu.**

„Vítězný únor“ roku 1948 nebyl vítězstvím většiny národa. Jak dlouho se komunisté udrží u moci? Tohle byla jediná otázka, která se přetřásala při setkáních známých, kteří nebyli komunisty, v zaměstnáních, v sekretariátech nekomunistických stran i u piva v hospodách koncem zimy a na jaře 1949. V Československu začal stejný „třídní teror“ jako v Rusku.

Za nejnebezpečnější považovali komunisté důstojníky, kteří bojovali v prvním či druhém odboji a zůstávali věrni myšlenkám masarykovské demokracie. Proto je chtěla vojenská kontrašpionáž vedená fanatickým komunistou a agentem sovětské tajné policie NKVD Bedřichem Reicinem zlikvidovat. O svých nepřítelích věděla – proti některým organizovala provokace, jiné chytala opravdu při činu. Na podzim 1948 začal vytvářet odbojovou skupinu bývalý důstojník francouzské Cizinecké legie a později britských úderných oddílů commandos Miloslav Jebavý. Organizace nazvaná Praha–Žatec navázala spojení s důstojníky armády a policie, se sokoly, studenty a dělníky z ČKD Smíchov a Škoda Plzeň. Posílali do zahraničí různé informace a mezitím se připravovali k vojenskému převratu. Počítali s posádkami v Žatci, Mostě, Benešově, Pelhřimově, Klatovech a jinde. Jedině u velitele v Milovicích generála Vladimíra Přikryla neuspěli – ale neprozradil je.

Původně chtěli obsadit budovy vlády, armády, ÚV KSČ a rozhlasu v Praze 19. února 1949, ale z různých důvodů termín dvakrát odložili. To bylo osudné. Celé patnáctičlenné

I přes kruté mučení *nic nevyzradili*

velení skupiny Praha–Žatec Státní bezpečnost a kontrarozvědka zatkly. Přes kruté mučení z nich žádné podrobnosti nevytloukly. Dne 18. července 1949 pět z nich poslal Státní soud na šibenici, ostatní do vězení. Mezitím, dopoledne 16. května 1949, zaútočila na hlavní štáb armády v Praze Dejvicích skupina mládeže. Avšak hlídkující vojáci a příslušníci Bezpečnosti útok odrazili a mladé lidi pozatýkali. Právě v té chvíli se ve štábu chystali pracovníci kontrarozvědky začít mlátit generála Přikryla z Milovic.

Útok mladých lidí byl torzem z patrně nejlépe připraveného plánu vojenského převratu, jaký po únoru 1948 známe. Naplánovala ho skupina vedená pražským advokátem dr. Jaroslavem Borkovcem a policejním radou z ministerstva vnitra dr. Rudolfem Hrbkem. Připojila se k ní řada vysokých důstojníků armády, v poslední chvíli rovněž Přikryl. Avšak generální zkouškou, kterou bylo 12. května přepadení věznic v Litoměřicích, se akce prozradila. Prvním ze zatčených byl právě Přikryl. Koncem 1949 srpna se konal s organizátory tohoto převratu soud. Šest z nich bylo popraveno, ostatní skončili v žalářích.

Uvádí se, že komunisté popravili z politických důvodů 248 lidí. Uvěznili přes čtvrt milionu lidí. V letech 1948–1989 uteklo na Západ na půl milionu Čechů a Slováků. Státní bezpečnosti pomáhalo na 200 tisíc spolupracovníků. ■

Střílel bych, proto jsem chtěl přijet v tanku